

Συσσίτιο

Το βιβλίο περιγράφει τη διαδρομή του Πέτρου στην Αθήνα στα χρόνια της γερμανικής κατοχής 1941-1944. Στον «περίπατό του» γνωρίζει τη σκληρότητα του πολέμου και αντικρίζει εικόνες που θα μείνουν για πάντα χαραγμένες στη μνήμη του.

Στου Πέτρου το σχολείο, το άδειο γκαράζ, άρχισαν πάλι τα μαθήματα και τώρα δεν απουσιάζει κανένα παιδί, γιατί, αν λείπει, θα χάσει το συσσίτιο.

[...]

– Πάρτε τα κουτιά σας και μπείτε στη σειρά. Αρχίζει το συσσίτιο.

Βρόντηξαν τα τενεκεδάκια, σίγησαν ξανά κι ο κύριος Λουκάτος έδινε τα παραγγέλματα όπως στην παρελαση: «Οι μικροί μπροστά, οι μεγάλοι πιο πίσω, οι άλλοι στη μέση. Μη θορυβείτε...».

Ο Σωτήρης κι ο Πέτρος στεκόντανε στη μέση. Κοιτάνε όσο να φτάσει η σειρά τους τις μεγάλες σιδερένιες κουτάλες, που βυθίζονται στα καζάνια, χάνονται για λίγο κι ύστερα ξανασηκώνονται βαριές βαριές και αχνιστές κι αδειάζουν μέσα σε κάθε τενεκεδάκι μια πηχτουλή σούπα. Τα μικρά είναι τυχερά, που είναι μπροστά, πήραν κιόλας το συσσίτιό τους και φεύγουν γλείφοντας τις σαγόνες που έχουν περιχυθεί έξω από το τενεκεδάκι. Τη μια κουτάλα την κρατάει μια δασκάλα και την άλλη το κορίτσι με το μαύρο πουλόβερ, που το λένε Σοφία. Οι καλοντυμένες κυρίες έχουν στα χέρια τους κάτι χαρτιά, που πάνω είναι ζωγραφισμένος ο ερυθρός σταυρός. Σημειώνουν νούμερα και κουβεντιάζουν με τον κύριο Λουκάτο.

– Προβλέπουμε περίσσευμα ως τριάντα μερίδες, λέει η μία.

– Ποια παιδιά έχουν περισσότερη ανάγκη ρωτάει η άλλη.

– Όλα, απαντάει ο κύριος Λουκάτος. Αδενίτιδα εκατό τα εκατό.

– Μπα, σπρώχνει ο Σωτήρης τον Πέτρο, το ΄ξερες πως έχουμε αδενίτιδα;

Ο Πέτρος δεν το ΄ξερε, μα δεν πρόλαβε να του απαντήσει, είχε φτάσει η σειρά του.

[...]

Η κουτάλα αδειάζει μέσα στο τενεκεδάκι του. Το τενεκεδάκι είναι ένα άδειο κουτί από φυτίνη, κίτρινο με μαύρα γράμματα. Ο παππούς φώναζε πριν από τον πόλεμο, που μαγείρευε η μαμά με φυτίνη. Το βούτυρο, έλεγε ο παππούς, είναι πιο νόστιμο. Μα η φυτίνη είχε τη μισή τιμή. Κι η μαμά ήθελε να κάνει οικονομίες... Το κουτί βάρυνε, του ζεματάει σχεδόν τα χέρια. Το κορίτσι με το μαύρο πουλόβερ τού χαμογελάει.

[...]

Ο Πέτρος πήρε μόνος του το δρόμο για το σπίτι. Ο Σωτήρης θα έμενε ως το τέλος, γιατί, λέει άμα τον έβλεπαν τόσο ζαρωμένο, θα του έδιναν οπωσδήποτε περίσσευμα... Περιπατάει και κρατάει στα χέρια του το τενεκεδάκι της φυτίνης. Η καυτή σούπα τον ζεσταίνει. Είναι πηχτουλή, και, καθώς περιπατάει, τρεμουλιάζουν στην επιφάνεια κάτι κηλίδες λάδι, που μοιάζουν σαν μικρά νησάκια. Αν δε ζεματούσε τόσο πολύ, θα ΄πινε μια ρουφηξιά να δοκιμάσει τη γεύση της, μα πάλι καλύτερα που καίει, γιατί η μια ρουφηξιά θα ΄φερνε την άλλη και θα κινδύνευε το κουτί της φυτίνης να μείνει άδειο. ΄Εφτασε το σπίτι κι ακούμπησε το τενεκεδάκι στο τραπέζι.

– ΄Εφερα το ΣΥΣΣΙΤΙΟ, είπε, τόσο περήφανα λες και είχε βγει πρώτος στην τάξη.

Η μαμά πήγε κοντά, έκανε το σταυρό της κι έσκυψε και φίλησε το κίτρινο κουτί με τα μαύρα γράμματα λες και ήτανε εικόνισμα.

[...]

Άλκη Ζέη, «Ο μεγάλος περίπατος του Πέτρου», εκδ. Κέδρος, 1974